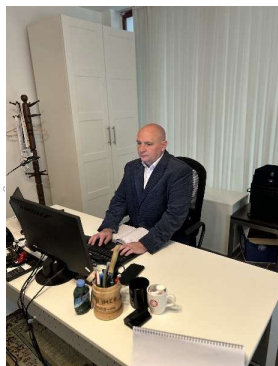

BULEJSZA TAMÁS

Magyar belügyi összekötőtiszt Törökországban 2021–2024

Törökország évszázadok óta híd kelet és nyugat között. Földrajzi elhelyezkedésénél fogva fontos kereskedelmi útvonal Ázsia, a Közel-Kelet és Európa kereszteződésében, valamint hosszú határai miatt az embercsempészás és kábítószer-kereskedelem elsődleges tranzit- és célországa, de nem szabad megfeledkeznünk az államhatáron átnyúló szervezett bűnözés és terrorizmus jelentette fenyegetésről sem. Az elmúlt évben felértékelődött a magyar és a török rendőrség közötti együttműködés szerepe. Igény merült fel a kapcsolatok fejlesztésére, szélesedett az együttműködés területe, amely a szervezett bűnözés egyre több formáját érinti.

A magyar – török viszonylatban jelenleg érvényben lévő együttműködési megállapodás sorolja fel azokat a bűncselekmény-kategóriákat, amelyekben a két ország rendészeti szerveinek együttműködése kiemelt fontossággal bír a hatékony nemzetközi bűnmegelőzés és bűnüldözés terén. Ezek jellemzően határon átnyúló szervezett bűnözési formák, mint például terrorizmus, illegális migráció, a kábítószeres vagy pszichotróp anyagok és az előállításához használt prekurzoraik illegális előállítása és csempészete, a fegyverek, kulturális és természeti vagyontárgyak és áruk csempészete, valamint a számítógépes bűnözés.

57-58. számú kép
Törökország térképe, valamint Bulejsza Tamás munkában

A terrorizmus mára a technika, információtechnológia gyors fejlődésének, a határok átjárhatóságának és a XXI. századi vívmányoknak köszönhetően globálissá vált. Még a hazánkhoz hasonló kisebb terror fenyegetettségű országok sem mondhatnak le a terrorizmus elleni küzdelemben való nemzetközi részvételről. Az adatok érzékenysége miatt ebben elengedhetetlen a személyes kapcsolattartás, ami biztosítja az információk azonnali továbbítását. A terrorizmus finanszírozásának felderítésében, megelőzésében elengedhetetlen országaink pénzügyi bűncselekmények felderítésével foglalkozó egységeinek együttműködése.

Törökország a kábítószer-kereskedelem szempontjából kiemelt helyen fekszik, mivel azon túl, hogy célország is, a keletről nyugatra, illetve a nyugatról keletre csempészett kábítószernek tranzitországa is. Hazánk földrajzi elhelyezkedésénél fogva mindkét irányú csempésztútvonalban érintett, a csempészek hazánk határait átlépve vesznek részt a csempészésben. Az illegális áru depózásában, terjesztésében a hazánkban, főként Budapesten élő török kisebbség is szerepet játszhat.

A kiberbűnözés elleni együttműködés olyan közös területeket érint, mint például a kibertámadások, internetes csalások, gyermekpornográfia, forenzikus munka, internetes felderítés, nyílt információs adatgyűjtés (OSINT). A magyar–török relációban

2019-ben szervezett vezetői delegációk látogatása során együttműködésre alkalmas területként került azonosításra a titkosítás problematikája, a virtuális valuták kérdésköre, a „DarkWeb” elleni küzdelem, valamint a forenzikus munka, a tapasztalatok átadása, közös képzések végrehajtása.

2019-ben több magyar rendőri delegáció tett látogatást Törökországban. Ezek célja Törökországgal elsősorban a bilaterális nemzetközi bűnügyi együttműködés eredményességének és intenzitásának fokozása, valamint a központi illegális migráció elleni egységek közötti munkakapcsolat elmélyítése, információk megosztása, közös ügyek azonosítása volt. A magyar kezdeményezés fogadókésztségre talált Törökországban, amit a magyar delegációkkal folytatott tartalmas szakmai megbeszéléseken túlmenően az is alátámaszt, hogy a projekt ideje alatt több török delegáció is ellátogatott hazánkba. A török és magyar delegációk összetétele rendőri felsővezetőkől állt, ami jó indikátora lehet annak, hogy a két ország közötti együttműködés erősítését magas szinten is kiemelten fontos feladatnak tekintették Törökországban is.

A megbeszélések során a török partner több alkalommal is hangsúlyozta a személyes kapcsolatok kialakításának jelentőségét, az információcsere és a közös bűnüldöző tevékenység (tükör vagy párhuzamos nyomozások) folytatását. Kiemelték, hogy a nemzetközi bűnügyi együttműködés csatornáin bonyolított információcsere nehézkes, lassú, ezért a nyomozó szervek közötti közvetlen kapcsolatok kialakítását szorgalmazzák. Ennek alapköveként a kölcsönös bizalmon alapuló együttműködést hangsúlyozták, melynek kiépítéséhez jelentősen hozzájárulnak a kétoldalú összekötőtisztek.

De kik azok az összekötőtisztek? A bűnüldöző szervek a másik fél illetékes bűnüldöző szervének hozzájárulásával határozott időtartamra összekötő tisztviselőt helyezhetnek egymás bűnül-

döző szerveihez. Ennek elsődleges célja a bűnügyi együttműködés meggyorsítása, valamint a folyamatos segítségnyújtás biztosítása. Az uniós tagországok régóta küldenek összekötőtiszteket olyan országokba, ahol egy adott bűnözési forma megerősödése a küldő országra kockázatot jelent, vagy a korábban alkalmazott együttműködési forma már nem eredményes. Az összekötőtiszt személyes jelenlétével és kapcsolatain keresztül képes az információcsere felgyorsítására, az együttműködő felek közötti bizalom erősítésére és újabb együttműködési területek azonosítására.

Az összekötők kihelyezése természetesen azon országok vonatkozásában jelent meg először, ahol a kriminalitás magas fokon volt jelen, vagy az addigi együttműködés nem volt eredményes, és így a bűnüldözési feladatok mellett szükség volt a személyes kapcsolatok kiépítésére is. Az, hogy kábítószer vonalon történtek az első lépések, annak tudható be, hogy az említett időszakban fokozottan erősödött az európai kábítószer-kereskedelem, és az addig alkalmazott együttműködési formák már nem hoztak kielégítő eredményeket.¹ Az összekötőknek kiemelt szerepük van az együttműködés megindításában, hiszen erre a kapcsolattartásra lehetett felépíteni a később létrehozott rendszert. Ezen túlmenően fontos biztosíték az összekötő személye arra is, hogy az információ mindig a legmegfelelőbb kezekbe kerüljön, és ezért természetesen az együttműködő országok is sokkal szívesebben adták át egymásnak még a bizalmas információikat is.

Az összekötői hálózat további előnye, hogy közvetlenebbé teszi az információcserét, ami ezáltal egyben gyorsabbá is válik. Mivel minden összekötőtiszt jól ismeri a saját jogrendszerét és szabályozóit, kielégítően tudja ellátni a küldő állam megfelelő szakmai érdekképviselését. Az információcserén és az operatív akciók lebonyolításához szükséges segítségnyújtáson túl értékeléseket és bűnügyi elemzéseket is készít, ami segíti mind a fogadó, mind a küldő ország munkáját. Ez ma már igen kifinomult

¹ Uo.

módszerrel teszi lehetővé a rendszert alkalmazó országok tekintetében a nyílt és az operatív bűnügyi információk cseréjét és a nyomozások koordinálását.

Az összekötőtiszti hálózat rövid idő alatt a legsikeresebb eszköznek bizonyult a nemzetközi bűnözés elleni harcban. Alapjául szolgált annak a felismerésnek (ma már alapelv), hogy szervezet ellen csak szervezettel, hálózat ellen csak hálózattal lehet felvenni a harcot.² Az összekötőtiszt személye nagyban hozzájárulhat a nemzetközi bűnügyi együttműködés sikeréhez, és ahogyan már fentebb szerepelt, fontos hangsúlyozni, hogy a török fél kifejezetten előnyben részesíti a személyes, bizalmi alapon működő kapcsolatokat.

Törökország EU-csatlakozási tárgyalássorozatának megszakadása, a napjainkra a közel-keleti válságövezetekben folyó nagyhatalmi csatározások, ellentétes érdekek mentén kialakuló politikai viszonyok nagyban befolyásolják az ország nyugati kapcsolatait. Ez megmutatkozik a rendőri együttműködés terén a török részről az EU-val és intézményesített rendészeti/bűnügyi szervezettel szemben mutatott szkepticizmusban is. Az Európával megkötött megállapodás értelmében török rendőr összekötőtiszt dolgozik az uniós szervezet hágai központjában, de ő csak stratégiai kérdésekben kap szerepet. A török–EU-kapcsolatok jelenlegi helyzetében nem is valószínű, hogy ezen az egyébként igen hatékony csatornán műveleti együttműködést folytassunk a török rendészeti/bűnügyi szervekkel.

A magyar–török relációban megvalósuló műveleti információcsere intenzitása korábban nem volt túl jelentős. Ennek egyik oka, hogy az információcserére rendelkezésre álló csatornák egyike sem biztosította a műveleti információk azonnali, akár valós idejű továbbítását. A magyar–török viszonylatban az egyetlen műveleti együttműködésre és minősített adatok továbbítására alkalmas

² U.o.

(SELEC) csatorna mellett szükségessé vált egy alternatív, természetében más, (bilaterális) személyes kapcsolatokon, közvetlen kapcsolattartáson, bizalmi alapon működő, intenzívebb információcserét lehetővé tevő csatorna kialakítása egy magyar rendőr összekötőtiszt törökországi kihelyezésével.

Hogy miért is fontos az összekötőtiszt szerepe, azt hadd mutassam be egy szomorú példával. Korábban a szerb rendőrséggel folyó közös munka jobbra a határ menti megyék bűnügyi és határrendészeti együttműködésében merült ki. Az információcsere-re rendelkezésre álló Interpol- és SELEC-csatorna nem tette lehetővé műveleti, minősített információk valós idejű cseréjét. Ennek hiánya a 2009 őszén történt sajnálatos esemény nyomozása során is megmutatkozott, amikor 15 migráns fulladt a Tisza folyóba egy sikertelen illegális határátlépési kísérlet során. Az ügy nyomozását az elkövetők azonosítását egy személyes kapcsolatokra épülő, intenzív adatcserével jelentősen fel lehetett volna gyorsítani. A magyar összekötő belgrádi kihelyezésére 2011-ben került sor, aki a kiépített kapcsolatrendszerén keresztül lökést adott a magyar–szerb rendőri együttműködésnek.

Hazánk részéről korábban két alkalommal történt összekötőtiszt kihelyezése Törökországba, de a kihelyezések egyike sem valósult meg hosszabb távon, ami egy jól működő együttműködés kialakításához, fenntartásához nélkülözhetetlen lenne.

Az ORFK költségvetése terhére 2010–2015 között helyeztek ki rendőr összekötőt Ankarába. Mandátumának lejártakor azonban nem került sor újabb összekötő kihelyezésére. Ezt követően 2017 májusában egy Belügyi Alapok projekt keretében helyeztek összekötőtisztet Isztambulba. Delegálásának célja elsősorban az volt, hogy a Törökországgal felmerülő műveleti információcsere biztosított legyen, azonban egyéves kihelyezése nem hozta meg az elvárt eredményeket, így utódlására nem került sor.

A török fél üdvözölte a magyar összekötőtiszt isztambuli kihelyezését, több találkozón kinyilvánította a hazánkkal történő

együttműködési szándékát. Ez megmutatkozott megkereséseinkre adott válaszaikban, a szakmai delegációk utazásának szervezésében.

Az Isztambulba kihelyezett összekötőtisztre tekintettel a török fél döntött egy török rendőri összekötőtiszt magyarországi kihelyezéséről, aki 2018-ban kezdte meg munkáját hazánkban. A török összekötő viszonyossági alapon történt delegálása egyértelmű rendőr diplomáciai sikerként értékelhető, és jelzi a török rendőrség együttműködési szándékának komolyságát. A budapesti török rendőr összekötőtiszt több alkalommal nyújtott segítséget információcseréhez, szakmai delegációk, műveleti találkozók megszervezéséhez. Jelenlétével intenzívebbé, közvetlenebbé vált a kapcsolat a két ország rendőrsége között. Ennek, illetve a fentiekben felsorolt magas szintű vezetői találkozóknak az eredményeként Törökország 2020-ban újabb összekötőt helyezett ki Budapestre, aki a Török Csendőrség képviseletét látja el. Így jelenleg Budapesten két török összekötőtiszt dolgozik.

A magyar–török rendőri együttműködés szükségességét felismerve hazánk harmadik alkalommal a „*Magyar rendőri összekötőtiszt kihelyezése Törökországba*” elnevezésű projekt keretében Ankara állomáshelyre helyezett ki rendőr összekötőtisztet 2021. június 16-án. A projekt 2023. december 31-én befejeződött, azonban a Belügyi Alapok 2021–2027-es programozási időszakának keretében újabb támogatási kérelmet nyújtottak be, amelyet a Fellelős Hatóság pozitívan bírált el, így a kihelyezést 2025. június 15-ig meghosszabbították. Az új projekt a Belügyi Alapok 2014–2020 pénzügyi időszakában megvalósult és lezárt korábbi sikeres projektekre épül, az abban megvalósult tevékenységek továbbfejlesztésére irányul.

Az ankarai rendőr összekötőtisztet a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM), valamint a Készenléti Rendőrség (KR) között megkötött együttműködési megállapodás alapján hazánk ankarai külképviseletén helyezték el.

Törökországban jelenleg 103 fő (plusz 40 fő helyi asszisztens) összekötőtiszt állomásozik a világ 29 országából. Van köztük rendőr, határőr, vámos, ügyészi/igazságügyi, migrációs és repülőtéri összekötőtiszt, valamint vízumtanácsadó, okmányszakértő is. A valós létszámuk ennél magasabb, mivel vannak olyan országok, (például Kína, Azerbajdzsán, Irán) amelyek állomásoztatnak összekötőket az országban, de ők gyakran nyelvi akadályok miatt nem vesznek részt a közösség életében. A kihelyezett összekötők többsége Ankarában, a többiek pedig Isztambulban tartózkodnak. Tekintettel Isztambul méreteire és arra a tényre, hogy a török légitársaság a világ több mint 120 országába indít járatot, Isztambulban főként migrációs, repülőtéri összekötőtisztek és okmányszakértők állomásoznak, aki végzik az EU-desztinációkba repülő járatok földi kiszolgáló személyzetének képzését is. Emellett esetenként részt vehetnek a beszállításkor az utasok okmányainak ellenőrzésében.

Az összekötőket a Külföldi Összekötők Közössége fogja össze, amelynek vezetője az Ausztrál Szövetségi Rendőrség tisztje. A közösségen belül 2022 nyarától a magyar rendőr összekötőtiszt látja el az *„Ankarai Migrációs Munkacsoport”* vezetői tiszti pozícióját. Ebben a szerepkörben szervez az ankarai összekötőknek migrációs fórumot, szakterületi török rendőri vezetők részvétele mellett. Ezen túl szervezi az összekötői közösség rendszeres közgyűléseinek elsősorban migrációs, szakmai programjait, török és nemzetközi vendégelőadók meghívásával. Az összekötő tisztek között a kommunikáció folyamatos, lehetőség van gyors ellenőrzések elvégzésére, egymás kapcsolati körének megosztására akár Törökországban, akár a régióban vagy éppen a tengerentúlon. Rendszeres kommunikáció keretében folyamatosan osztják meg az összekötők egymással a tapasztalataikat, az új alkalmazott gyakorlati megoldásokat, trendeket, kérik egymás segítségét sürgős ügyekben (például többek között repülőgépre utas beszállításakor bemutatott hamis dokumentum/vízum gyanúja esetén).

A közösségen belül folyó együttműködés jó példája az elmúlt évben (2024) megalakított „*Csalás Elleni Munkacsoport*”. A munkacsoport szükségessége korábbi találkozók során merült fel, és szakmai igények alapján alakult meg. A munkacsoport rendszeres találkozók keretében főként a vízumcsalásokra, vízumkérelmekhez csatolt hamis támogató dokumentumokra és okmányhamisítási trendekre fókuszál.

Törökországban a belügyminisztérium az a kormányzati szerv, amely a közrend/közbiztonság fenntartásáért felelős az ország teljes területén. Küldetését három fő rendészeti szervén keresztül teljesíti. Saját illetékességi területén mind a három szerv bűnmegelőzési, felderítési és nyomozati tevékenységet végez, azonban a határőrőrizet, a terrorizmus elleni küzdelem és a kiberbiztonság mindhárom szerv közös feladata.

A Török Nemzeti Rendőrség a városi területekért, repülőtérért és a közlekedésbiztonságért és határforgalom ellenőrzéséért felelős. Általában véve azt mondhatjuk, hogy a rendőrség illetékességi területe földrajzilag a törökországi önkormányzati határokon belül helyezkedik el. A török rendőrség továbbá jelentős szerepet játszik a (bűnügyi) hírszerzési és terrorelhárító műveletekben is. A rendőrség feladat- és hatásköréről szóló törvény értelmében a rendőrség feladatai: a közrend/közbiztonság fenntartása, a személyes tulajdon védelme, a bűnmegelőzés, bűnüldözés, közlekedésbiztonság, az állam integritásának védelme és az alkotmányos rend megőrzése. A rendőrség emellett adminisztratív feladatokat is ellát, beleértve a megelőző, védelmi és segítségnyújtási feladatokat. A Török Nemzeti Rendőrség a civil közigazgatási rendszer keretén belül működik, feladatait a civil hatóság (tartományi és járási kormányzók) irányítása és ellenőrzése alatt látja el, akik felelősek a közrend, közbiztonság fenntartásáért.

Legaktívabb együttműködés a török rendőrséggel folyik. A török fél részéről megkeresés/műveleti információ csalás, illegális migrációhoz kapcsolódó bűncselekmény miatt érkezik, illetve

többször kaptunk tájékoztatást hazánkból légi úton érkező és oda terrorszervezettel fennálló kapcsolat gyanúja miatt visszairányított külföldi állampolgárokról.

A hazai szervektől elsősorban illegális migrációval kapcsolatban folyt információcsere, valamint az elmúlt időszakban kisebb intenzitás volt érezhető a kábítószer-bűnözés elleni területen folyó közös munkában. Érkezett megkeresés más bűncselekményekben indított hazai nyomozásokban is, valamint ügyészségtől meg nem válaszolt hazai jogsegély-kérelem helyzetének ellenőrzése, a válaszadás meggyorsítása érdekében.

A Külgazdasági és Külügyminisztériummal a rendőr összekötőtiszt kihelyezésével kapcsolatban megkötött együttműködési megállapodás alapján hozzáféréssel rendelkezünk a védett konzuli hálózat levelező részéhez, amelyen keresztül, bizalmas szintig, minősített adatok küldésére is lehetőség van. Alkalmazásával a felderítő munka során szerzett információk a gyakorlatban is a keletkezéstől számított néhány órán belül eljuttathatók a török félhez. Ennek különösen közös, párhuzamos nyomozások során van jelentősége.

A török rendőrséggel folyó információcseréről általánosságban elmondható, hogy a küldött megkereséseinkre szinte minden esetben kaptunk választ, néhány esetben maradt csak megkeresésünk megválaszolatlanul. Ezekben az esetekben egy személyes találkozó keretében sikerült a kért információkat beszerezni. A válaszadás ideje azonban kiszámíthatatlan, a 4-5 naptól akár több hétig is tarthat, függetlenül a megkeresésben kért információk/ellenőrzések nagyságától/összetettségétől. Sok esetben a megkereséseinkben foglalt kérdéseket nem teljes körűen válaszolják meg, a kért ellenőrzéseket csak részben hajtják végre, aminek egyik oka lehet a nyelvismeret hiánya.

Az országaink között érvényben lévő, bűnügyi együttműködést elősegítő megállapodások ellenére esetenként megtagadják a megkeresésünkben foglaltak teljesítését, arra hivatkozva, hogy az

adott adatot/információt csak az igazságügyi hatóságok által küldött nemzetközi kölcsönös bűnügyi jogsegély keretében tudják átadni.

Törökországban az ügyész rendeli el és teljes körűen felügyeli/koordinálja a nyomozást. Emiatt a nyomozás során a rendőrség/csendőrség által beszerzett információkat „igazságügyi” információnak tekintik, ami egy újabb hivatkozás alap arra, hogy miért nem tudják megkereséseinket megválaszolni. Ugyancsak jellemző, hogy bűncselekmény elkövetésére utaló hazai információk megküldése esetén sem automatikus a nyomozás elrendelése Törökországban, amely alapja lehetne egy jól működő közös fel dolgozásnak. A török fél minden ilyen esetben kéri annak bemutatását, hogy az adott ügyben felmerült elkövetői kör Törökország területén is követ el bűncselekményt. Ez esetben a közös munkának nincs akadálya.

Előfordul, hogy ugyanazon személyre vonatkozóan több szakmai egység is rendelkezik információkkal, nincs központi „robotzsaru” rendszer, amelyen keresztül az egyes egységek ráláthatnának egymás nyomozásaira. Emiatt gyakran ugyanazt a megkeresést több szervezeti egységnek is meg kell küldeni, és az ezektől érkező válaszok gyakran több hetes időszakot ölelnek fel. A török rendőrséghez küldött angol nyelvű megkeresésekre minden esetben kizárólag török nyelven érkezik a válasz, még olyan egységektől is (például Interpol-Europol vagy Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya), ahol egyébként beszélnek angolul. Ez általános, bevett gyakorlat az összekötő közösség minden tagja felé, még azok irányába is, akik egyáltalán nem beszélnek törökül, vagy nincs a nyelvet ismerő asszisztensük.

A török rendőri életpálya gyakorlata szerint minden év augusztus–szeptember hónapjában felsővezetői (többek között szakmai főosztályok, tartományi rendőrfőnökök, összekötőtisztek) váltások történnek. Emiatt egyes esetekben megakadhat az együttmű-

kódás az adott szakterülettel, de a személyes jelenlétnek köszönhetően ez áthidalható az új vezetővel történő „azonnali” kapcsolatfelvétellel. Az új vezetővel történt első szakmai megbeszélés során érezhető volt, hogy elődje vagy kollegái felkészítették/tájékoztatták a hazánkkal folyó együttműködésről.

Korábbi és a kihelyezésem alatt szerzett tapasztalatok is azt mutatják, hogy a török partnerekkel folyó együttműködésben jelentős szerepe van a személyes kapcsolatoknak.

A másik fontos együttműködésben érintett partner a török csendőrség, amely egy fegyveres, bűnüldöző szerv. Fenntartja a közbiztonságot és a közrendet, és ellátja az elnöki rendeletekkel ráruházott feladatokat. A török rendőrséghez hasonló feladatokat lát el azokon a területeken, amelyek kívül esnek a rendőrség illetékességi területén. Ezek jellemzően a nagyvárosokon és határátkelőhelyeken kívül eső területek, ami az ország kb. 70%-át teszi ki. Feladataik közé tartozik a bűnüldözés, a bűnmegelőzés, a közrend-közbiztonság fenntartása, a csempészás bűncselekmény megakadályozása és büntetőeljárás lefolytatása, a kiemelt fontosságú épületek őrzése/védelme (általános rendőri feladatok), a bűncselekmények elkövetőinek elfogása, a bizonyítékok szállítása, az eljárás alatt álló személyek szállítása a büntetés-végrehajtási intézet és a bíróság között, ügyészi utasításra elsődleges nyomozási cselekmények lefolytatása (igazságügyi feladatok), valamint a törvényben előírt katonai feladatok elvégzése.

Az információcserében elsősorban illegális migrációval összefüggésben történik információcsere, köszönhetően a török rendészeti szervekkel az illegális migráció elleni küzdelem területén folyó együttműködés fejlesztését célzó, Németország vezette projektben történő közös munkának.

A csendőrség részéről az illegális migráción túl a környezeti bűncselekmények elleni fellépés területén mutatkozott érdeklődés hazánk irányába, valamint tárgyalásokat folytattak szolgálati lovak vásárlásáról a Készenléti Rendőrséggel.

A Parti Őrség Törökország 8 484 km-es partvonalát felügyeli. A török rendőrséggel és csendőrséggel egyenértékű általános, fegyveres rendészeti szerv. Feladata a tengeri biztonság és a közrend fenntartása, védelme, a Török Köztársaság partvidékein elkövetett bűncselekmények megakadályozása, megelőzése, ideértve a szárazföldi és a tengeri területeken található kikötői létesítmények és egyéb létesítmények területét is. a belvizek is az illetékességi területük, a kelet-törökországi Van tavon például külön parancsnokságuk is van a migráció miatt.

A Bevándorlásügyi Hatóság ugyan nem rendészeti szerv, de a belügyminisztérium irányítása alá tartozik, és migráció szempontjából jelenik meg mindhárom rendészeti szerv tevékenységében.

A negyedik rendészeti szerv a Vámigazgatási Főigazgatóság, amely nem a belügyi tárcához, hanem a Kereskedelmi Minisztérium alárendeltségébe tartozik. Hatásköre a csempészség elleni fellépésre terjed ki a határátkelőhelyeken és az egész török vámzónában. A tartományokban 19 regionális igazgatóság irányítása alatt működik. A főigazgatóság vasúti, közúti, tengeri és légi fuvarozással kapcsolatos vámhatósági eljárásokat folytat le, csempészetellenes tevékenységet folytat, biztosítja a közbiztonságot és közrendet a vámterületen, teher- és személyszállítással kapcsolatos információkat gyűjt, kockázatelemzést folytat, valamint együttműködik a külföldi vámhatóságokkal. A török vámszervekkel a minimális információcsere mellett is aktív, jól működő munkakapcsolat alakult ki. Minden megkeresésünkre időben, tartalomlag teljekörű választ adtak, a többi török rendészeti szervvel ellentétben angol nyelven.

A török rendőrség négy szakmai egysége (terrorizmus, kiberbűnözés, kábítószer-csempészség és szervezett bűnözés) rendelkezik saját szakmai akadémiával, ahol alap- és továbbképzést biztosít az állomány részére. A tapasztalt oktatókkal, nemzetközi szakértők bevonásával, korszerű infrastruktúrával és felszereléssel,

valamint a régió igényeinek megfelelően fejlesztett képzési programmal kiemelkedő ismereteket és szakértelmet nyújt nemcsak a nemzeti, hanem a Törökországgal kétoldalú biztonsági és együttműködési megállapodásokat aláíró országok rendészeti szerveinek is.

A kapcsolatok fejlődésének köszönhetően két sikeres szakmai képzés zajlott a hazai kollégák részére 2023-ban. Egy alkalommal „*Kutatási technikák és kockázatelemzés*” címmel, majd ezt követte a „*Mobileszközök elemzése*” elnevezésű haladó szintű képzés. A két szakmai programot mind a résztvevők, mind a képzést tartó török kollégák hasznosnak és tartalmasnak ítélték. Erre tekintettel a török rendőrség Kiberbűnözés Elleni Főosztályával egyeztetve egy 5 képzésből álló képzési programsorozatot állítottunk össze a hazai szakértők részére, amelynek megvalósítására eddig forráshiány miatt nem került sor. Ugyancsak élő felajánlásunk van török részről a kutatási technikák képzés második moduljára, amely a reptéri kutatási technikákról és kockázatelemzésről szól.

Nem csak bűnügyi, de rendészeti vonalon is folyik információcsere. A törökországi migrációs helyzetről, trendekről, naprakész adatokkal támogatja az összekötőtiszt a hazai rendőri vezetést. Aktív szerepet vállal a hazánkba vezényelt és határátkelőhelyeinken szolgálatot ellátó török megerősítéssel kapcsolatos feladatok ellátásában, szinte minden alkalommal, még indulása előtt találkozik a török megerősítés vezetői feladatait ellátó, rendszerint magasabb beosztású török rendőrtisztekkel.